

“El CGPJ és un mort connectat a molts aparells”

Què hi ha, de la separació dels tres poders?

—La Constitució diferencia clarament tots tres poders, però això no significa que no hi haja interferències dels uns en els altres. La separació neta de poders és, simplement, un ideal. Mai no he vist una diferenciació de poders taxant, però també és cert que molt poques vegades hi ha hagut un intent d'influir en l'àmbit judicial tan gran com ara. Ho dic amb la llibertat que em dona veure les coses des de fora [De Prada forma part del Tribunal de Bòsnia-Herzegovina per a Crims de Guerra].

—La disposició dels sectors conservadors seria diferent, si hagueren previst la victòria dels socialistes en les últimes eleccions estatals?

José Ricardo de Prada, magistrat en excedència de l'Audiència Nacional i un dels 19 membres del Consell General del Poder Judicial, adscrit al sector progressista, parla obertament sobre aspectes candents que afecten la política i la justícia.

—No. El PP ja va fer tot el possible per influir en la justícia quan governava. Pense en la querrela del fiscal general de l'estat [Jesús Cardenal] contra una sèrie de magistrats de la secció quarta de l'Audiència Nacional [José Luis López Ortega, Carlos Ollero i Carlos Cezón], els quals, davant l'amenaça de ser expulsats de la carrera judicial, van estimar-se més abandonar l'Audiència. La secció quarta dictava mesures molt valentes, i a canvi va rebre atacs duríssims del Ministeri de l'Interior. No van parar fins que no se'ls van llevar de damunt, va ser un dels atacs més furibunds que s'ha produït contra la independència judicial. I tot, per no fer seguidisme.

Amb el PP van fer-se lleis que amplien el concepte de terrorisme, la fiscalia pressionava enormement l'actuació judicial en aquest terreny, traspassava els marges tolerables. Va endurir-se, i molt, el compliment de penes, i Javier Gómez Bermúdez va ser escollit *ad hoc* jutge de vigilància penitenciària, sense seguir els criteris d'antiguitat. Aquest partit ja té una sobrada experiència a ficar les mans profundament en la justícia.

—En el seu dia, Baltasar Garzón, i ara Mariano Fernández Bermejo, han fet el pas de la judicatura a la política. Què li sembla, això?

—No em sembla malament. A l'anterior ministre de Justícia [Juan Fernando López Aguilar] el van criticar per no procedir de la carrera judicial. No dic que un jutge o un fiscal siguin millors ministres, però aquest és un món complex, i cal tenir-ne un cert coneixement. No conec personalment Fernández Bermejo, però opine que ara Baltasar Garzón hauria estat un molt bon ministre de Justícia. Té un fort coneixement del món judicial, i en aquest moment, més que no una confrontació entre PSOE i PP, cal un negociador.

—Com a fiscal, Fernández Bermejo va intitular-se “d'esquerres”. Veu bé que un jutge o un fiscal es posicionen ideològicament?

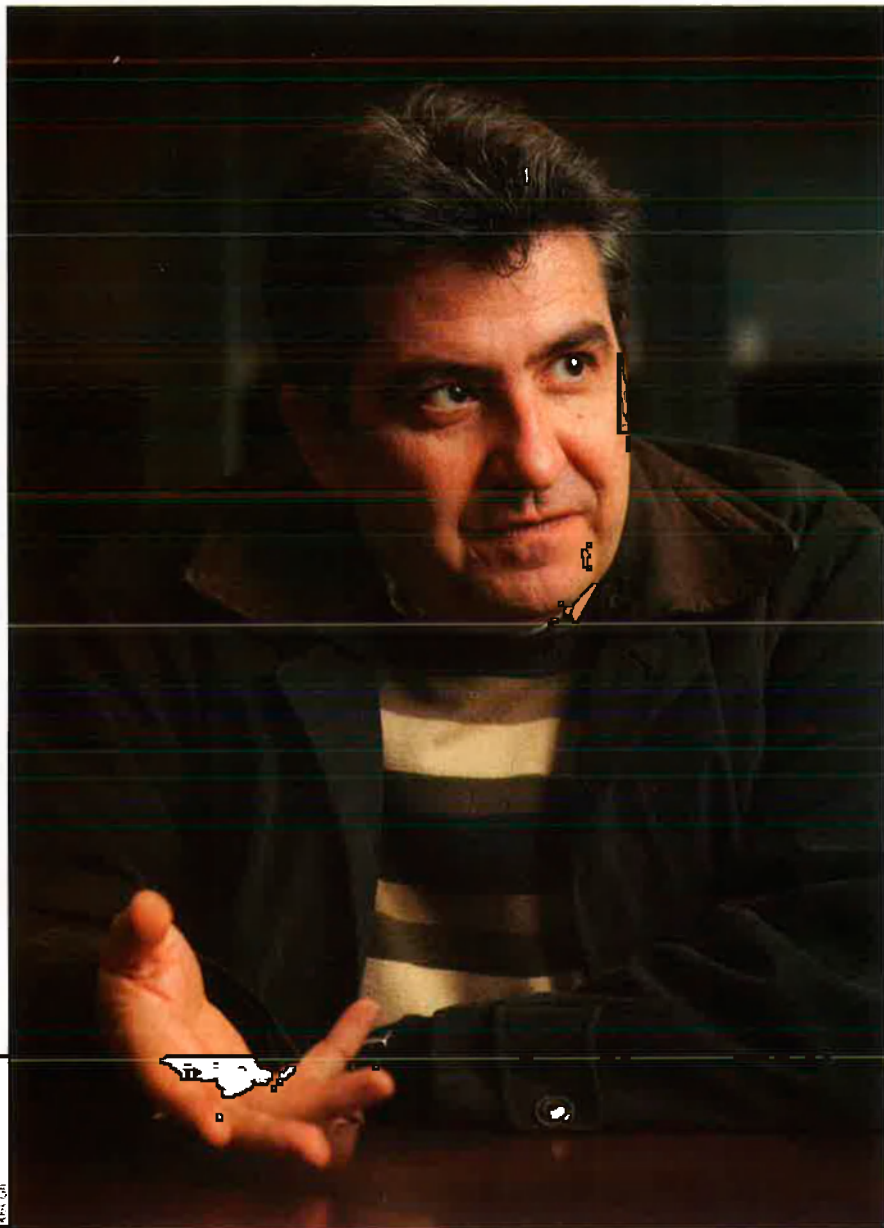
—Una cosa és que tinguen ideologia, i una altra de molt diferent, que facen política. Tots tenim una ideologia. Dir que un jutge no té ideologia és una estupidesa. El problema és quan poses la teua ideologia al servei d'una causa política. És això el que darrerament més em preocupa de la vida judicial. Per exemple, determinades posicions que han entelat la visió del Govern sobre un assumpte tan seriós com ha estat el procés de pau.

—Què en pensa, d'aquest procés?

—No crec que s'haja acabat. És un procés que va iniciar-se en època del senyor Aznar i que continuarà. Potser ens trobem que, després de les pròximes eleccions, el procés de pau el culmina el senyor Rajoy. És terrible, per això, tota la utilització política del procés de pau i del terrorisme. El PP ha demostrat tenir una manca absoluta d'escrúpols morals, ha endinsat les víctimes —que tenen tot el nostre respecte— en el joc de la política dura, les han utilitzat en favor del seu partit. Quan hom entra en el joc de la política dura, ha d'estar a les verdes i a les madures. No pots pretendre ser víctima, tenir estatut de víctima, i després entrar en el joc de la política. O jugues a una cosa o jugues a una altra. Jo diposite la meua solidaritat en les víctimes perquè la utilitzen de manera adient, no per a afavorir un partit polític o un altre.

—Pot aprofundir el seu parer sobre el paper de la justícia en el procés?

—Em sembla essencial el concepte de lleialtat. Els jutges han de ser lleials amb

les institucions i la resta de poders. Els jutges no poden fer política “en favor de”. El procés de pau ens planteja un problema molt greu, als jutges. Els jutges no havien ni d'afavorir-lo ni de barrar-li el pas. En canvi, tinc seriosíssims dubtes sobre si no hi ha hagut una certa predisposició d'alguns sectors judicials, i no precisament per impulsar el procés.

—Quan ETA declarà l'alto el foc, el Govern demanà que la justícia “ateneguera” les noves circumstàncies.

—Això sempre és complicat. Una mateixa llei, aplicada a distints contextos, provoca resultats diferents. Sembla cosa natural, però oculta alguns paranys. Si el Govern es plantejava iniciatives referents als presos, era ell qui havia de dur-

les endavant. Els jutges ens hem de limitar a complir estrictament la llei, amb un àmbit interpretatiu més o menys diferenciat segons les ideologies, però amb un àmbit de decisió relativament escàs. Repetesc: els jutges no estem per afavorir ni per dificultar el procés de pau. No per afavorir, però tampoc per dificultar. No hi ha hagut, en absolut, afavoriments, però sí grans perjudicis. En canvi, quan ETA declarà la treva en època d'Aznar, la fiscalia dirigida pel senyor [Eduardo] Fungairino modificà per complet els criteris en relació amb la petició de presons preventives de molts presos relacionats amb la *kale borroka*. Van alliberar dos membres i la fiscalia va demanar la llibertat per a quatre més.

“Jo hauria absolt Iñaki de Juana, sense problemes”

Quan va canviar la situació, la fiscalia va demanar el reingrés en presó, però ja era massa tard. Un d'ells, més tard, va assassinar un guàrdia civil a Villalba, prop de Madrid. Tots els jutges, aleshores, vam ser lleials amb l'estat, als ciutadans, és el nostre treball. No ens plantejàvem anar en contra de res. Si n'eixia beneficiat el PP, millor per a ell. No ens ho plantejàvem. Que no hi haja accions terroristes és un element clau a l'hora d'aplicar mesures cautelars. Com pot ser que no es tinga en compte, això?

—**Vostè ha estat jutge al País Basc. Considera excessiva la pena de dotze anys de presó a Iñaki de Juana Chaos pels seus dos articles al diari Gara?**

—La sentència [de l'Audiència Nacional] em sembla molt feble, molt dolenta. No trobe cap raonament seriós que justifiqui els dotze anys. No em convençen les argumentacions de la Sala [Penal]. Jo, probablement, l'hauria absolt, sense cap mena de problema. Els articles no

“No pots pretendre ser víctima, tenir estatut de víctima, i després entrar en el joc de la política”

estan escrits en termes amenaçants, ni crec que les persones que hi apareixen tinguen ara més possibilitats de ser objectes d'un atac terrorista. Que el teu nom hi aparega és consubstancial al fet d'estar implicat en les institucions. Quan el senyor De Juana designa nominativament, ho fa amb mala llet, juga amb la por aliena. No és cap ànima de la caritat, tot al contrari, però no crec que les seues cartes vagen més enllà d'això.

—**Vostè alliberaria ara De Juana...**

—La vaga de fam és un sistema molt conegut, i els resultats sempre són molt dolents. La justícia es mou molt malament sota pressió. Si jo haguera estat en la situació dels jutges que han decidit, probablement hauria dictaminat llibertat provisional, o vigilada, si hi ha risc d'e-

vasió, tot i que jo no el veig. De fet, jo, al principi, pensava que el debat era si llibertat provisional o vigilada. Vaig quedar bocabadat en assabentar-me que la situació s'havia pertorbat tant.

—**La votació de la Sala Penal va ser menys ajustada que no es preveia.**

—Aquesta sala tracta qüestions molt complicades, opera molt en ple. Tanmateix, hi ha una regla no escrita segons la qual els plens es convoquen a petició del tribunal de la sala. Els tres magistrats que la integren demanen al president que duga el cas al ple. Ací, el tribunal volia resoldre el cas tot sol, però uns magistrats van forçar que decidira el ple.

—**Pensa que la pressió social va influir en la petició de pena del fiscal?**

—Probablement. Ara bé, si l'estat de dret és com és, doncs és com és, i si calia posar-lo en llibertat, se'l posa en llibertat, i s'ha acabat. En tot cas, i parlant de pressions, hi hagué pressions dins del mateix partit socialista?

—**N'hi hagué?**

—El PSOE té els seus problemes interns, i havia de negociar amb ETA, però també amb el PP... No sé què és més difícil. Si afrontes un procés com aquest, has de tenir molt pacificat el teu galliner, i ni ETA ni el partit socialista no el tenen massa controlat. A més, un procés així mai no ha de fer-se públicament i amb presses. El ministre [de l'Interior] Rubalcaba no era la persona adequada per a un procés com aquest. Pense que el senyor José Antonio Alonso [exministre de l'Interior, avui de Defensa] ho hauria fet molt millor. Això a banda, hi ha hagut la distorsió tremenda del PP, era una negociació a tres bandes.

—**Parlem del CGPJ. Vostè ha recorregut en tres ocasions contra l'elecció de Javier Gómez Bermúdez com a president de la Sala Penal de l'Audiència, perquè el Consell l'ha escollit [10 vots conservadors, per 9 de progressistes: 4 a Garzón, 4 al mateix De Prada i 1 a Félix Alfonso Guevara] sense renovar abans els membres del Consell, en funcions des del 7 de novembre.**

—Algunes de les condicions que es proposen per a renovar el CGPJ són inacceptables, es plantegen perquè continue la situació actual fins passades les eleccions, cosa que incompleix de manera flagrant allò que diu la Constitució. A més, la llei no diu que el president del

Consell pot actuar en funcions. El president caduca, i caduca. Com que cal renovar els membres del Consell, fins ara ningú no s'ha plantejat que, per cortesia, el president [Francisco José Hernando] cesse. Però no és la situació actual! No hi ha voluntat de renovar el Consell; per tant, el president no hauria de continuar. Sense el seu vot, el resultat hauria estat 9 a 9, i potser no s'haguera escollit cap president de la Sala Penal. La ciutadania ha de saber que cal renovar el Consell: és un mort, connectat a molts aparells, que pretén viure eternament.

—**Fins a les eleccions, però, no res...**

—Si els resultats no li són favorables, el PP podria ser que no es renovara fins a la legislatura següent. Al 2012 potser s'hi animarien. I si no, al 2016...

—**Gómez Bermúdez presideix el tribunal que jutja els acusats de l'11-M.**

—Sí... Així ho ha volgut, com a president de la Sala Penal, tot i que tant el senyor Garzón com el senyor Guevara o jo mateix teníem moltes millors virtuts, judicials i no, per a presidir-la. Els que l'han votat ja sabran per què ho han fet..., potser els interessa, políticament.

—**Escoltarà els conspiracionistes?**

—És molt sospitosa una entrevista que ha concedit a *El Mundo*, en què parla de buscar “la veritat”. Un jutge té el seu sumari, i no es planteja si hi ha una veritat més enllà d'aquest sumari. M'ha deixat perplex, aquesta entrevista.

—**La recusació del magistrat Pérez Tremps també el deu haver sorprès...**

—M'estranya que es recuse Pérez Tremps per paràmetres consubstancials al fet de ser magistrat del Constitucional. És fruit del control que un partit exerceix a fi de commoure la política espanyola. Necessita el PP aquestes estratègies per guanyar les eleccions? No seria més fàcil fer un programa electoral com déu mana? Que facen el que vulguen, però crec que es confonen.

—**Jutges progressistes o conservadors. No hi ha mitges tintes, doncs.**

—Això aclareix les coses. Hi ha països en què els jutges estan dins dels partits polítics. M'importa la transparència. Caldria un registre públic en què cada jutge posara de manifest si és conservador, progressista o ni una cosa ni l'altra. Per què hem de negar el que pensem cadascú?

Víctor Maceda